

וכדבריו סובר רב.

ודוחה הגמרא את תירוצו של רב אשי:

ממאי שטעמו של רבי ישמעאל הוא משום שאין צורך בעקירה?

דילמא טעמו הוא משום דסבר לה כתנא דבי רבה בר אבוח, דאמר אפילו פסולו בגופו, כגון פסול פיגול, נמי בעי עיבור צורה, דיליף בגזירה שוה של "עון — עון" מפסול נותר, שהרי בפסול נותר עובר צורתו.

ומוכיחה הגמרא שאכן מוכרחים לומר, שרבי ישמעאל, הסובר שהוא טעון עיבור צורה, זה מחמת שלדעתו גם פסול הגוף טעון עיבור צורה, ולא מחמת הטעם שאמר רב אשי, לפי שאין צורך בעקירה.

כי נטמאו בעלים — מאי איכא למימר?! הא בזאת ודאי בעי עקירה!

שהרי הכל מודים שבלי עקירה עדיין שם פסח עליו.

והראיה: דאמר רבי חייא בר גמדה: נזרקה מפי חבורה [והיינו, שהכל מודים בדבר זה] שהדין האמור בברייתא [בפרק תמיד נשחט] שפסח צריך עקירה, מדובר כגון שהיו בעלים של הקרבן טמאי מת, ונדהו לפסח שני, שאז עומד הקרבן לפסח ולא חל עליו שם זבח שלמים, ולכן לפי כולם צריך עקירה, ובסתם הוא קרבן פסח.

ואם כן תיקשי, מדוע אם נטמאו בעליו ונשחט לשם פסח אינו נשרף מיד, והלא פסולו בגופו הוא?!

אלא רב, דאמר אין צריך עקירה, סובר כרבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה, ששנה בברייתא על משנתנו בצורה שונה, שלא ישרף מיד אלא צריך עיבור צורה, ולפיו אין צריך עקירה.

דתניא: רבי ישמעאל, בנו של רבי יוחנן בן ברוקה, אומר: זה ששינונו במשנתנו כי השוחט את הפסח בשבת ונודע שמתו בעליו לפני שחיטה הרי הוא פטור מדין טועה בדבר מצוה, לא בכל ענין הוא נאמר.

כי אם יש שהות ביום, ויכול השוחט לברר ולידע אם משכו בעלים את ידיהם מהקרבן, או שמתו הבעלים או שנטמאו, הרי היה השוחט צריך לברר את זה, ואם לא שאל וברר אין הוא טועה בדבר מצוה, והרי הוא חייב חטאת על שחילל את השבת בשוגג, והבשר של הקרבן — תעובר צורתו בלינה, ואחר כך יוצא לבית השריפה.

ולא נאמר דין משנתנו שפטור השוחט אלא אם לא היתה שהות ביום לברר אם אכן הבעלים לא משכו ידיהם מהקרבן, ואם הם קימים, וטהורים.

ומדייק רב אשי: **מאי טעמא** סובר רבי ישמעאל, בנו של רבי יוחנן בן ברוקה, שצריך הבשר עיבור צורה ואינו נשרף מיד כדין בשר שפסולו בגופו?

מאי לאו, משום דלא בעי הפסח עקירה משמשכו בעליו ידיו ממנו, אלא מאליו הוא עומד בסתם לזבח שלמים, וכששחטו אותו אין הוא נפסל בפסול הגוף [של פסח שאין לו מנויים] אלא רק בפסול אחר, שנשחט בתורת שלמים לאחר תמיד של בין הערביים.